

ΜΗΤΗΡ ΘΕΟΥ

II

"Αγγελε, στὸ κατώφλι σου, τὴν ὥρα ποῦ δὲ θάρρεις,
"Ανεμος φύσαγε, γλυκὸς πολὺ, ψυχοπονιάρης!

Τὴν ὥρα, ποῦ στὸ τρίστρατον, ἢ πόρνη περιμένει,
Μ' ἄνανθη τέλια τὴν ψυχὴ, βαμμένη, στολισμένη,

"Ανεμος φύσαγε γλυκός, ἀπὸ μακρὰ φτασμένος,
Μὲ τὴ γαλήνιαν εὐωδιὰ τῶν κάμπων φορτωμένος.

Τὰ μύρα πλέαν ἀνάερα, ἀντίκρυζε ἡ ψυχὴ μου
"Ὅθε κι' ἂν γύριζε, γοργή, τὴ μυστικὴ ἄθλησή μου!

Καὶ ἰδές! ἀνθοὶ ἀνεπάντεχοι, δαφνόδεντρα καὶ βάρια,
Στῆς γῆς, ἂν εὐωδάγανε τὰ εὐλογημένα πλάγια,

Στὰ χρυσοπράσινα ἔλατα, ἂν ὁ ἥλιος, σὲ μιὰ στάλα,
Φλόγα γαλάζια ἀνάβρυζε, πήδαε πυρρὴ διχάλα,

Καὶ μιὰν ἀκοίμητη δροσιὰ κινουσαν, νὰ μὲ ζώνει,
Τ' ἅγια φεράγγια, ποῦ κρατοῦνε δλοχρονὶς τὸ χιόνι,

"Α! πῶς σπαρτάρισε ἡ καρδιά, σὰν ἔνωσε τὰ μάγια
Τὰ γλυκανάπνοα, σὲ σφιχτά, νὰ τὴν κρατοῦνε, ἀρπάγια!

Πῶς τὸ ρουμπίνι πύρινο ζώνει ψηλὰ τὸ στέμμα,
"Ὅμια στὸ νοῦ μου ὀλόγυρα, μαζώχτη ξάφνου τὸ αἶμα!

Καὶ πάλι πισοδρόμισε γοργό, σὰ γιὰ νὰ πάρει
Χλωμάδα μεγαλείτερην ἀπ' τὸ μαργαριτάρι.

Ψυχή! Καὶ ξάφνου σκίζοντας τὸ φοβερὸ σκοτάδι,
Ἡ ἀχτίδα τῆς, τὸ δάκρυ μου, τὸ βρήκε, ὡσάν πετράδι!

Ματιὰ δὲν εἶταν νὰ μὲ ἴδει, καρδιά γιὰ νὰ μὲ κρίνει,
Κ' ἔκλαψε, ὅπως δὲν ἔκλαψε κανεὶς, τὴν ὥρα ἐκεῖνη.

Κι' ὅπως τὴν ὥρα π' ὁ ψαρῶς στὰ δίχτυα του διαλέει,
Μὲ τὸ δαδί, χωρίζοντας τῆς θάλασσας τὰ ἔλεη,

Κι' ἀπὸ τὴ μέση βγάνοντας ἓνα μικρὸ, περισσο,
Στὸ κῦμα μέσα, ξένιαστος, τὸ ξαναρίχνει πίσω,

Κι' αὐτὸ γυρμένο ἐδῶ καὶ κεῖ, μὲ τὸ πλευρὸ, παλεύει,
Ἦς ποῦ ὁ γοργὸς ἀνασασμὸς τὸ σπλάγχο του σαλεύει

Κ' αἰφνίδια βρίσκει τὸ βυθὸ, παρόμοια μὲς στὰ βύθη
Τῆς κλάψας, χάθηκε ἡ ψυχὴ, κι' ὀλάκερη ἀναδύθη.

Ἄχ! τὴν ἀνείπωτην ἀφή, σ' ὅλα τὰ μέλη ἐπήρα,
Τὴν πρώτη ἀφή μου, ἀθάνατη, στοῦ δάκρυου τὸ νιφτήρα,

Κι' ὅλα νὰν τ' ἄκουα σὰν καὶ πρὶν, τὸ μισημένο αἰῶνα,
Καθὼς τὸ λάδι, ὀλάκερο καρπίζει τὸν ἐλαιῶνα,

Σὰ σὲ πελάου ἐαρινοῦ τὴν ἄκρη νηνεμία,
Τὸ πλάτος τὸ ἀνεκύμαντον, ἡ ἀγάπη μου εἶταν μία!

Κι' ὡσάν ἡ πρωτοστέφανη γυναῖκα, ποῦ γνωρίζει,
Τὸν πρῶτο χτύπο τοῦ καρποῦ, βαθιὰ, νὰ λαχταρίσει,

Ζέστα κρυφὴ κι' ἀπόκοσμη τῆς πλημμυραίνει τὰ φρένα.
Τὰ πνέματα τῆς ἀνοιξῆς νὰ ἴδει συμμαζεμένα,

Τὰ γλιὰ φουσήματα τῆς ζωῆς, τὰ χάρδια στὸ κεφάλι,
Νὰ τῆς λυγᾶνε τὴν ψυχὴ, μὲ μιὰ γλυκόβου ζάλη,

Καὶ θέλει κόρφο νὰ κρυφτεῖ, ζεστὸ λαιμὸ νὰ γύρει,
Τὶ κῦμα—κῦμα, τῶν ἀνθρώπων τὴν περιζώνει ἡ γύρη,

Σὲ γλυκασμὸν ἀνείπωτον, ἔτσι ἄκουγα βαθιὰ μου,
Νὰ λαχταρίσει, δυνατὰ, σὰ βρέφος, ἡ καρδιά μου!

Σ' ἄμπως κυτιῶντας θυμιατὸ μὲ τὴ φωτιὰ σβυμμένη,
Λοιγιάζει ὁ νοῦς ὁποῦ καπνὸς σιγαλινὰ ἀνεβαίνει,

Συχνὰ μὲ μάτια ἀκοίμητα, σὲ μι' ἄκρη καρφωμένα,
Ἦς μάταιος ἀνθρώπος, θαρρεῖ κινᾶν τὰ περασμένα.

Κ' εὐφραίνεται ἔτσι ἡ ἔγνια του, τὸ πνέμα ὡς γέρνει πίσω,
Νὰ πίνει ὡς ἄμμος τὸν ἀφρό, μουρμουριστὸ περισσο,

Κι' ὅπως τὰ μάτια ἀνοίγοντας, ἀπὸ χαμὸ, τοῦ ἀρρώστου,
Νὰ βλέπουν κλῶνο ἀμυγδαλιᾶς, ἀπιθωμένο ὀμπρός του

Μὰ μένα ὁ νοῦς ἀπλώνονταν ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη, σ' ἄμπως
Σὲ στάχια φλῶρα, ὠκεανοῦ σὰ σπρώχνει κῦμα, ὁ κάμπος.

Κ' ἡ ὥρα βαθιὰ μου, σὰν πηγὴ βουνίσια, π' ὡς τὴν κόψει
Στόμα, βυθίζει ὀλάκερη, σὲ ὄρθους ἀφρούς, τὴν ὄψη.

Ἄγια λαμπράδα ὁ πόθος μου καὶ λησμονιὰ εἶχε πάρει,
Πιότερο ἀπ' τᾶστρα, πιότερο παλιὸς, ἀπ' τὸ φεγγάρι!

Σὰν τὰ γοργὰ μιλητικὰ νερά, μαζί ἐκινούσα
Τὰ λόγια, μέσ' ἀπ' τὴν καρδιὰ τὴν ἀνθρωποφονοῦσα!

Κι' ἂν ἔλεγα τὰ λόγια μου, μὲς στὴν καρδιὰ νὰ τᾶχω,
Καθὼς σταλάει σ' ἓνα γκρεμὸ, τ' ἀγριόμελι, ἀπὸ βράχο,

Σὰν ἡ κραυγὴ μίανου βοσκοῦ, σὲ βρόντο καταρράκτη,
Ἔπνιγε ἡ ἄσπρη χαρὰ, στὰ στήθια μου, τὸν κραχτή!

Θώρακα νέον ἀνίκητο, θαρρεῖ κ' εἶνε ντυμένο,
Τὸ πνέμα, μὲς στὸν ὠκεανὸ τῶν ἤχων, τυλιμμένο!

Ἄλλ' ὡς ἡ κοίτη ἀπλώνοντας τοῦ ποταμοῦ, δαμάζει,
Σ' ἓνανε κέλαδο στρωτὸ, τὴν πλήμμυρα ὁποῦ βράζει,

Κι' ὡς, σὰν ξεσπάσει ἡ τρικυμιὰ, μιὰ ἀχτίδα, συμμαζώνει,
Χώματα, πέλαγα, οὐρανὸ, μὲς στὴν ἐφτάχροη ζώνη,

Ἦ γῆ ποῦ πίνει τὴ βροχὴ γλυκὰ, δὲ μοῦ εἶνε ξένη,
Ν' ἀκούω τὸ χόρτο, πῶς ἀνθεῖ, τὸ κρῖνο, πῶς ἀξαίνει,

Ν' ἀκούω καὶ τὰ μικρὰ πουλιὰ, ποῦ τῶρ' ἀσίγητά 'νε,
Στὸν κόρφο μέσα τὸ ζετὸ τοῦ βάρου, νὰ πετᾶνε,

Πολὺ σιγά, πολὺ γλυκὰ τρεχάμενα, ἐκινουῦσα
Τὰ λόγια πάλι, ἀπ' τὴν καρδιά τὴν ἀνθρωποφωνοῦσα!

Τὸ λαβωμένο τὸ πουλὶ δὲν εἶμουν στὸ κυνήγι,
Ποῦ ἀπὸ τὴ φούχτα, σὰν καρδιά, παλεύει νὰ ξεφύγει,

Καὶ μὴδ' αὐτὸ ποῦ λύγισεν, αἰφνίδια, τὸ κεφάλι,
Μὲ κόκκινη ὄλη, τοῦ φτεροῦ τὴ μαλακιὰ ἀμασχάλη,

Θέλοντας, τὴν ἀνέβαζα, τὴν πιὸ πικρὴν εἰκόνα,
Σὰ μιὰ τρυγόνα ὁ σταυραητὸς, στὸν καθαρὸ Ἑλικῶνα!

Κι' ὅπως τὸ σύγνεφο ἀρχινᾷ, σὰν πούπουλο ν' ἀπλώνει,
Σὰ μπουμπουκιάζουν σὲ γλυκιὰ κατάχνια μέσα οἱ κλώνοι,

Κι' ὄλο τὸ φῶς ἀργοπορᾷ στὰ πέλαγα, κ' ἡ μέρα
Κλώθει τὸ δεῖλι ἀσάλευτη, σὲ μι' ἄκρη, ὡς περιστέρα,

Στὸ χᾶδι μέσα τὸ κρυφὸ, στὴν τρομερὴ του γλύκα,
Σὰν ἄστρο μέσα μου ἔτρεμε μικρὸ, τὸ Ἐν τούτῳ Νίκα!

Κάθε τοῦ ἀνέμου ῥίπισμα, μουρμούριζε : «Κοιμᾶσαι,
Ἦ ἀφίνεσαι στὸν ὕπνο σου βαθιὰ, γιὰ νὰ θυμᾶσαι ;

Ποῦ ὡς στὴν κορφή τοῦ δαμαλιοῦ, ποῦ ἡ δυνάμηττου στρώνει,
Ἄνάμεσα στὰ κέρατα, σγουρὸ μαλλὶ φυτρώνει,

Ἄνθίζει ἡ νιά σου δύναμη, μιὰ γλύκα, μιὰ συμπόνια,
Νὰ κυβερνάει τὰ νιάτα σου, στ' ἀντρίκια σου τὰ χρόνια ;

Κῦμα ἀπὸ χᾶδι ἀτέλειωτο, γιομίζει τὴν ψυχὴ σου.
Λούζεται μὲς σὲ ὠκεανό, ἡ μυστικὴ ἀθλησὴ σου!

Ἄναγαλλιάζει ὁ πόθος σου, βυθίζει τὸ κεφάλι,
Σὰ βουτηχτὴς, σὲ πέλαγο γιομάτο ἀπὸ κοράλλι!

Ἡλιος κρυφὸς κι' ἀνάτειλε μὲς τὴν καρδιά σου ἡ ὥρα!
Ἄγγελε, πῆς, σὲ πιά ἄκρη γῆς, γλυκανασαίνεις τώρα ;

Σὰ σὲ παρθέναν ἀμμουδιὰ, π' ἄλλο δὲν ἔχει χᾶρι,
Παρὰ τοῦ θαλασσοπουλιοῦ τ' ἀνάλαφρο ποδάρι,

Σὰ σ' ἓνα ἀπάτητο νησί, ποῦ ἀνθεῖ γιγαντωμένα
Λούλουδα θεῖα, ὅπ' ὄνομα δὲν ἔχουνε κανένα,

Κι' ἄφοβα δίπλα, τὰ πουλιὰ ποῦ βόσκουν, σταματᾶνε,
Τ' ἄγνωρο πλάσμα, ἀθάνατο σὰ νὰ εἶταν, νὰ κνιτᾶνε!

Μεῖνε, σοῦ λέει κρυφὴ φωνή, τὰ νιάτα σου νὰ τᾶχω,
Σὰν ἔρωτα περιστεριῶν, πολὺ βαθιὰ σὲ βράχο,

Ἄργα μιὰ πύρα, μέσα σου, μὲ τὴ σιωπῆ, ν' ἀνοίγει,
Σὰν τὴ φωτιὰν, ἡ ἀγάπη σου, τὸ λογισμὸ νὰ σμίγει,

Νὰ καίει κρυφὰ κι' ἀδιάκοπα καὶ σπάταλα νὰ βάνει,
Μὲ πλέρια φούχτα, στῆς χαρᾶς τὴ θράκα τὸ λιβάνι!

Τῆς πλάσης ὄλης, τὸ κρυφὸ τὸ πλοῦτος, σὲ ζυγώνει,
Σὰν ἦσυχο, στὰ πόδια σου, νὰ βόσκει ἓνα παγόνη!

Καρδιά! καὶ τ' ἀνθη π' ὄλο ρὲν, μαζεύω στὴν ποδιά μου».
Μὰ ἐγώ: «Ἀντισκόσον θρόνε μου, μὴν κλονιστεῖς καρδιάμου!»

Κι' ὦ, ιδέες! μὲ τ' ἀνθια τ' Ἀπριλιοῦ, μὲ τοῦ Μαγιοῦ τὴ γλύκα,
Τρεῖς χρόνους ἀγγελιοματῶ, καὶ νικητῆς ἐβῆκα!

Ποῦ γαλαζώνει ὁ οὐρανὸς βυθὸ μελανιασμένο,
Νάτο τὸ πνέμα, ἀδάμαστο, μεσουρανίς φτασμένο!

“Όσο θερμό εἶνε τὸ φτερό, στ’ ἅγιο βαθιό μου στῆθος,
Νὰ μολογήσει, δλάκερος, τῶν οὐρανῶν ὁ μῦθος !

Ζεστή φωλιά στὸν οὐρανὸ, κι’ ἂν σιγοτρέμει ἡ πούλια,
Κι’ ἀητὸς ὁ πόθος, ὁποῦ ὄρμα γοργὸς στὰ μικροπούλια,

Σκιῶντας τὴ μαύρην ἄβυσσο, τὴ γαλανή του εὐδία,
Ἄδράζει λεία τὴν ἄμαχη ψυχῇ, τὴν πάει στὸ Δία,

Μὰ ἐγὼ φτεροκλαγγάζοντας στὰ κύματα τοῦ ἀνέμου,
Νὰ διώχνω τὸν ἀτέλιωτο χαμὸν ἀπανωθέ μου,

Κι’ ἂν ἡ ψυχῇ μου, ὡς ἡ κοιλιὰ τοῦ κύκνου ἀπιθωμένη
Στὸ κῆμα, ποῦ ἀποκάτω της, ἀνεβοκατεβαίνει,

Ποτὲ σταθεῖ, ἀλλ’ ἀπάνω σου, μονάχα, ὦ τρικυμία,
Νὰ σὲ παλεύ’ ἡ ἀγάπη μου, νὰ σὲ δαμάζει, ἡ μία !»

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

LAUS DEO

(Ἀπόσπασμα)

Πικρὸ τ’ ἀγκάθι μ’ ἔκλεισε, μὰ ὄχι κ’ ἐσὲ ψυχῇ μου,
Νὰ, ξεπετᾶς κ’ ἐλεύθερη εἶσαι, ρόδο στὴν κορφή μου.

Ἔλεγα μέσα μου ἅλτα τῆς κόλασις τὰ μάγια,
Μὰ ἦρθε τὸ φῶς τὸ θριαμβικὸ καὶ βγάνει ἀνθούς καὶ βγάγια.

Ἦ εὐλογημένος νᾶναι ὁ ἀγώνας κι’ ἅγιο τὸ τραγοῦδι,
Ποῦ ἀξάινει ὡς σ’ ἀγνινὰ περβόλια κρούφιο πεταλοῦδι.

Ἐρωτα αἰώνιε, ὦ Λόγε ἐσὺ, στάλαξες θεία χάρη
Κ’ εἶμαι χοχλάδι στὸ γιαλὸ ποῦ κλεῖ μαργαριτάρι.
Πάνου στὰ στήθια νὰ κρατῶ γυμνὸς αὐτὸ μονάχο
Κι’ ἀπὸ τὴ σκιά στὸν ἥλιο σου νὰ βγῶ δὸς μοῖρα νᾶχω.
Τὴ νέα μου ἀλήθεια νὰ κρατῶ κι’ αὐτὴ φωνὴ ν’ ἀφήκη,
“Ὅπως θερμὸ στὴ χούφτα μου ποῦ κελαδεῖ τζιτζίκι.

Ἦλιος τῆς νίκης στὴν καρδιά νὰ ἦ ὄψη σου ὑψωμένη,
Κι’ ἀκούω γλυκεῖα ἡ Παράδεισω νὰ πνέει κ’ ἐρωτεμμένη.
Στὴ δέησή μου, ὡς στ’ Ἄγιο τὸ Μαντῆλι ἄς κυματίσει,
Θαμπωτικὰ ἀγγελόκρινα ὁ νοῦς νὰ πλημμυρίσει
Νὰ πνέει χαρὰ στοὺς λογισμοὺς καὶ μέσα καλοκαῖρι,
Ἄνθη καὶ φύλλα καὶ καρποὶ ποῦ ὁ Οὐρανὸς θὰ φέρει.
Στὸ καλοκαῖρι τῆς ψυχῆς μεστὸ νὰ ὀρμάζει στάχυ,
Πλήθιος ἀγρὸς ποῦ τοῦ Κυρίου τὴν εὐλογία θᾶχει.
Κι’ ὅπως θὰ ὀρμάσει ὁ λόγος μου μὲς τὴν καλὴ τὴν ὄρα,
Νᾶναι στὸ στόμα μου γλυκεῖα κ’ εὐωδισμένη ὀπώρα
Νὰ κλείνει ὡς καλοκαιρινὸς καρπὸς τοῦ ἡλιοῦ τῆς λαῦρας,
Τῆς θεῖες ποῦ μ’ ἔλουσαν δροσιές καὶ τῆς γλυκόπνοες αὔρες.

Κλήμα, θὰ πῶ, στὴ σκέπη σου, μοῦ εὐλόγησες τὰ χεῖλη
Καὶ κρέμασεν ἡ ἀγάπη μου μυριστικὸ σταφύλι·
Κ' εἶνε σὰ ρόδι κόκκινο ποῦ κρύβεται στὰ φύλλα,
Στὸν ἥλιο κλώνος τῆς μηλιάς, βαρὺς ἀπὸ τὰ μῆλα.

Θᾶναι ἡ ζωὴ μου ὡς τοῦ δεντροῦ, ὅπου ἔναι ἡ γλῶση του λίγη
Μὰ ξάφνου ἀνθεῖ κι' ὡς ἅγιο φῶς ὀλοῦθε το τυλίγει·
Σὲ μυρωμένον ἄνεμο σαλεύει καὶ τὰ φύλλα
Τὰ νέα του λένε σὲ κρυφῆς χαρᾶς ἀνατριχίλα·
»Πλέω στὴν ἀγάπη καὶ τὸ μέσα χύνεται το φῶς μου,
»Μὲ κλεῖ ὁ ἀνθός μου κι' ὁ καρπός μου ἅγιος Παράδεισός μου».

᾽Ω λύτρωσέ με ὡς τὸ πουλί, ποῦ τᾶγγιξε ἅγια χάρη
Καὶ κάθισε καὶ κελαδεῖ στὸ πιὸ ψηλὸ κλωνάρι·
Κ' εἶνε ἡ φωνὴ του, ὡς κελαδεῖ, ρόδα ψηλὰ στο φῶσσοι,
Γιούλια, ζουμπούλια, ζουλφαρί, ποῦ ἀνέβηκαν ὀμπρός σου·
Κ' εἶνε πηγὴ στὰ πόδια σου, στὰ χέρια σου καλάμι,
Μαργαριτάρι συναχτό, ψιλὸ στὴν ἀπαλάμη.
Σφυρόκοπάει μὲ τὴ φωνὴ καὶ τὴν ὑπομονὴ του
Χρυσὴ ἄλυσσίδα, κ' ἔδεσε μὲ τᾶστρα το κλαδί του.
»Πουλί, ἀκριμάτιστη ψυχὴ, τ' ἀκούω καὶ λέω, ποῖα θάμπη
»Γνώρισες κ' ἡ Παράδεισω μὲς τὴ φωνὴ σου λάμπει·
»Ἀπ' τὴ λαλιά σου οἱ ἀκοὲς βαθυά μου ἔχουν ἀγιάσει,
»Τόσο πολὺ τὰ σπλάχνα μου τᾶχεις ἀναγαλλιάσει».

ΜΑΡΚΟΣ ΑΥΓΕΡΗΣ

ΠΙΕΡΡΟΤΙΝΑ

Στὴ φαντασιά μου μέσα ἔχουνε μείνει
τ' ἀγκώνα σου ὅλο μέλι τὰ λαγκάκια
καὶ τὸ κοκὸ, ποῦ ἔκαμναν, δίχως κάκια
τὰ χεῖλια σου βαμμένα μὲ καρμίνι.

Κι' ἀκόμη τὰ χρυσᾶ σου κουδουνάκια
σὰν καναρίνι ἄχοῦν, καὶ μ' ἀξιωσύνη
στὸν κοῦκο σου ψηλὰ λυγáει καὶ κλίνει
τὸ φτερὸ τοῦ κοκόρου ὅλο κανάκια.

Κι' ἀνθίξει τὸ πηγούνι σου, χιονᾶτο
τριαντάφυλλο στὴ μάσκα σου ἀποκάτω·
καὶ βαθειά μου κυλάει, καθὼς ἐκύλα

Τότε μὲ τοῦ βοριά, ὃ Πιερροτίνα,
τὸ φύσημα καὶ μὲ τὴν πρώτη ἀχτίνα
τοῦ ἡλιοῦ, τῆς ἀπιστιᾶς σου ἡ φαρμακίλια.

ΣΕΡΕΝΑΤΑ

ΣΤΟ Γ. ΔΟΥΡΑ

Σ' εὐωδερὰ ἀπλωμένοι χαμομήλια,
σὲ μαλακὲς μολόχες μὲ τὴν πλάτη
στὰ γαλανὰ ἐκνιτάζαμε τὰ πλάτη
τὸ λαγαρὸ φεγγάρι. Ἐσὺ μὲ χεῖλια,

σφιγμέν' ἀπὸ τὸν πόνο, τὰ δαχτύλια
τ' ἀγγελικὰ στὴ βρύση τὴ γεμάτη
τοῦ βιολιοῦ σου βυθίζοντας, τὸ μάτι
μὲ δάκρυα μᾶς ἐράντιζες. Στὴ γοίλλια

ὀπίσω τὴ μαντεύαμε νὰ μένη
ἀρώματα θερμὰ περιζωμένη
κ' ἡ ψυχὴ μας, σὰ μαῦρο κυπαρίσσι

ὄντας βυθάει ὁ ἥλιος δοξασμένα,
ἐγέμιζε πουλάκια φοβισμένα
καὶ τοῦ βιολιοῦ σου αἱμάτωνεν ἡ βρύση.

ΦΑΝΤΑΣΙΑ

Τῆς Φαντασίας τὸ πέλαο στὰ κλεισμένα
λάμπει τὰ μάτια μου: Ἐρωτες, καβάλλα
σὲ δερφίνια, χαρούμενη φευγάλα
σημαδεύουν· πανιά, ζωγραφισμένα

μὲ φτερωτὰ θεριά, ὄνειρα μεγάλα
κυνηγοῦν· ὁ Ἄλφειός ἐρωτεμένα
κι' ἄβροχα τὰ νερά του σὲ ἀνθισμένα
ἀκρογιάλια κυλάει, μέλι καὶ γάλα,

γιὰ τὴν Πηγὴ, ποὺ μύρεται ἀσημένια
τοῦ Ἰδανικοῦ οἱ Σειρήνες τὸ μοιραῖο
τραγούδι τους σὲ βράχη διαμαντένια

σκορπᾶν καὶ σὺ κρεμίσαι μὲ τ' ὄρατο
γέλοιο καὶ μὲ τ' ἀγγελινό σου σχῆμα
λαμπσκοπόντας, ὄνειρο στὸ κῆμα!

KENTAYPOI

Σὲ θεμωνιές, πηγάδια ἢ σὲ κουφάλες
ἐλιῶν τρυπώστε, ὦ Θεσσαλές, ποὺ λαύρη
σκιρτᾷ ἢ καρδιά σας· ὄλοι ἀφρὸ καὶ γαῦροι
μὲ τὲς στερνὲς κατηφορᾶνε στάλες

Τῆς βροχῆς, καταρράχτες, οἱ Κενταῦροι
μὲ πηδήματα ὀργυιές, κραξὲς μεγάλες
ἀπ' τῶν φαράγγων μέσα τὲς διχάλες
κατάσπροι, κατακόκκινοι καὶ μαῦροι.

Ἄλιφασκιά, θυμάρι, χαμομήλι
καπνίζοντας καὶ στὰ ἴδια τους καπούλια
καβάλλα, μὲς τῶν σύγνεφων τὰ τούλια

Ὅρθοι κι' ἀνέροι σιάθηκαν σὰν ἥλιοι
καὶ μὲ ρουθούνια πίνουν ματωμένα
τὰ μῦρα τῶν κορμιῶ σας τὰ κρυμμένα.

K. ΒΑΡΝΑΛΗΣ

ΨΥΧΗ

Τὴν ἀπόμακρη ἐσπέρα ὄνειρεύομαι,
ἀπ' τὸ μάταιο, τυφλὸ, ἀποσταμένο,
μέσ' ἀπ' ἀκραχτα σκότη, ὁποῦ ἐτρέμιζεν
ἓνα ἀχνότατο φῶς μακρυσμένο,

Πλάνο, ἀργό μου περπάτημα, ἀνάμεσα
τῶν ἀνθρώπων ἀπ' τ' ἄσωτα πλήθη,
ποῦ θαρθῶ τὸ ξαπόσταμα ὀλόγλυκο
ναῦρω στ' ἄγια σου ἀπάρθενα στήθη.

Τὴν ψυχὴ μου ὄλη, ὡς φλόγα αὐροφίλητην
μιὰ κρυφὴ θὰ τὴν δράμει τρεμοῦλα,
μὴ τὸν μόνο δὲν πεῖς λόγο ὑπέρλαμπρον,
ὦ θεϊκὴ τοῦ φωτὸς ἱεροδοῦλα.

Μυστικὰ, καθὼς μὲς τὰ μεσάνυχτα,
ποὺ θωρώντας τ' ἀστέρια, ἀπ' τοῦ μέλους
τοῦ ἄχραντοῦ των τὸ μάγεμα ὀλόγεμοι
τοὺς κρυφοὺς ἀγροικᾶμε ἀρχαγγέλους,

Σιωπηλοὶ, μὲ τὰ μάτια ὀλοβύθιστα
στὴν γαλάζια ἀναγάλια τοῦ αἰθέρα,
πρὸς ἑμᾶς ν' ἀρμενίζουνε ἀθώρητοι
σὲ μιὰ πρόφαντη ἠλιόλαμπρη ἡμέρα,

Καὶ στὸ νάμα τὸ ἀμάραντο ὀλόδιφοι
τὴν ψυχὴ ὄλη, τὸν νοῦ ὄλον βυθάμε,
θὰ γεμίσω ἀπ' τὸ ἀθάνατο Πνεῦμα σου,
στὴν ἀπάρθενη ἀγκάλῃ σου ὡς θᾶμαι.

Θὰ μοῦ εἶπεῖς, πῶς κλεισμένη στήν ἄπαρτη
σιγαλιά σου, ἀπ' τὸ μέγα ζωσμένη
σκότος, μέσ' ἀπ' τὰ χέρια τῆς Μοίρας σου,
τὸ κρυφὸ ἀφρολουλούδι, ὑψωμένη,

Στὸ ἀκροφῶς σου τὸ ἀνέσπερο, ἀδάμαστη
νὰ τὸ δρέψεις, πῶς πάσκισης, μ' ὄλη
τῇ λαχάτρα σου, ἀπίκραντη, ἂν σῶμενε
λίγη μόνο ἀπὸ τ' ὄνειρο, ἀσβόλη.

Πῶς, βαθειά σου, ὅπως ὅταν στὸ κάρωμα,
τὸ πυρρὸ μεσημέρι, μιὰν αὔρα
νὰ φυσάει παίρνει, ἀχνότατο ἀφήνουνε
τὰ δεντρὰ ἕναν ἦχό, ὡς ποὺ μι' ἀναύρα,

Μιὰ δροσιὰ, ἀπὸ τοὺς κλώνους, ἢ ὀλεῦωδη
μουσικὴ ἀφροκυλάει, καὶ τὰ φύλλα
σειώνται, ἀχοῦν, κελαιδοῦνε, ἀπ' τὴν ἄξαφνη
ποὺ τὰ δράμει βαθειὰ ἀνατριχίλα,

Ριπισμένη ἀπὸ μιὰ ἄγνωρη δρόσο της
ἢ ψυχὴ σου πῶς θρόϊσεν ἐντός σου
ὄλο, ὡς στάλα ἡλιοβρόχου ἀπ' τὰ φύλλα της,
τὸ κρυφὸ ἀναριπίζοντας φῶς σου.

Πῶς ὠραῖος, τὴν περίσσια ἀπ' τὴν πίκρια του,
μὲς τὴν ἄγια σου ἐρμιὰ, πρὸς τὰ βάθη,
στοργικὰ, ὅπως σ' ἀνθὸ ἀκριβοθώρητον,
τ' ἀγγιχτά σου, ὡς μετάξι ποὺ ὑφάθη

Ὅ,τι ἀθάνατο κλεῖς, ὁ ἀβασίλευτος
σ' ἔκανε, ἄχραντος πόνος, νὰ γέρνεις,
καὶ τὸ φῶς, ἀπ' τὴ μέρα γλυκύτερον
μὲς τὰ χέρια σου ἐκείθε νὰ φέρνεις.

Μουσικεμένη ἀπ' τὸ δάκρυ, ὡς σ' ἀπόβροχον,
τὸ κλωνόγεργο δέντρο, σκυμμένο

τὸ πικρὸ πῶς ἐκράτεις κεφάλι σου
σὲ μιὰν ἤρεμη σκέψη ἀφημένο.

Θὰ μοῦ εἶπεῖς, τί τραγοῦδι, ἀπ' τὸ δῶμα σου
τὸ μικρὸ, ὅταν ἐθώρεις μπροστά σου
τὰ πελάγη ἀτελείωτα ν' ἀπλώνονται
μυστικά, μέσα ἀπὸ τ' ἄδυτά σου,

Τὸν καῦμό ἀπ' τὸν κρυφὸ σου τρεμάμενο,
στ' ὄγροφῶς βυθισμένο τοῦ ὄνειρου,
ν' ἀναβρῦζει ἀγροικοῦσες, πολύφωνο
σὰν τοῦ πρώτου ἀνοιξιάτικου μύρου.

Πῶς τὰ βράδνα, χειράμενη ἀπὸ ἔρωτα,
οἱ ὥρες ἄδειες, μιὰ, κι' ὕστερα μι' ἄλλη
οἱ ἴδιες πάντα, τὶς ἄκουες, νὰ στάζουνε,
στοῦ Καιροῦ τὸ ἀναλλοίωτο κρουστάλι,

Πόσο ἐστάθη ἐνθυμούμενη ἀδύναμη,
μιὰ ψυχὴ σου ἀδελφή, στὸ μεγάλο
νάρμενίσει τὸ ἀρμένισμα ἀντάμα σου,
τοῦ Πελάου μὲς τὸν ἄπαντο σάλο,

καὶ τὸ Θεῖον, σὲ πρωτόφαντη μι' ἀνοιξη
ὄλη ρόδα ὀλοπόφυρα, ὡς ἕνα
νὰ τὸ ἴδει, δέντρο ὀμπρός της νὰ ὑψώνεται,
μὲ τὰ φύλλα ἀπ' τὸ φῶς του ὑφασμένα.

Θὰ μοῦ εἶπεῖς πῶς τὴν πάσα λαμπράδα της
κάποια νύχτα, ὡς χιτώνα ζωσμένη
ἀστροκέντητο, ὀμπρός σου μιὰ Ἀθάνατη,
τὴν ἠλύσια εὐωδιὰ ποτισμένη,

Μὲ ματιὰ ὡσὰν τοῦ Ὑψίστου, ποὺ ἀτάραχος
ἀπ' τὸν ἄφθαρτο, ὀλόχρυσο θρόνο
τ' οὐρανοῦ του, ὡς ὀπώρες δροσόφεγγες,
τῆς γῆς ὄλα τὰ πάντα, στὸν κλῶνο

Τὰ θωρεῖ νὰ ὠριμάζουν τοῦ Λόγου του,
μιὰν Ἀθάνατη ἐμπρόβαλε, ἐδιάβη
ὡσάν φῶς μέσαθι σου, γοργότερη
τὸ μετέωρο κι' ἀπ' τ' ἄστρο ποὺ ἀνάβει.

Πῶς τὸ ἀχνάρι ἀκλουθώντας τ' δλόφωτο
τῶν θεϊκῶν της ποδιῶν, καθὼς σ' ἄμμου
δγροῦ τ' ἄγγιχτο ἀπλάδι, ἐκαταύγασες
τὴ μαγεῖα τοῦ κρυφότερου γάμου,

Ποὺ γαλήνια, ἀπ' τὸ μέγα πολύφωνο
μουσικώτατο κῦμα, ὡς τὰ βάρη
ποτισμένη, τοῦ κόσμου, ἀναμέρισες
σάν κλαρὶ, πίσωθι του ποὺ ἐχάθη

Ὁ λαμπρὸς φωτοδότης, καὶ σῶκοβε
τὴ ματιὰ, τὴν παχύφυλλην ὕλη,
κι' ὡσάν ἥλιο τὸ Πνεῦμα σου ἀγνάντεψες,
φλογερὸν, μόλις πᾶχει ἀνατεῖλει.

Θὰ μοῦ εἰπεῖς καὶ ὅπως μὲς τὰ μεσάνυχτα
ποῦ θωρώντας τ' ἀστέρια, ἀπ' τοῦ μέλους
τοῦ ἄχραντοῦ των τὸ μάγεμα δλόγεμοι,
τοὺς κρυφοὺς ἀγροικοῦμε ἀρχαγγέλους,

Σιωπηλοὶ, μὲ τὰ μάτια δλοβύθιστα
στὴ γαλάζια ἀναγάλια τοῦ αἰθέρα
πρὸς ἐμᾶς, ν' ἀρμενίζουνε ἀθώρητοι,
σὲ μιὰ πρόφαντη ἡλιόλαμπρη ἡμέρα,

Καὶ στὸ νάμα τὸ ἀμάραντο δλόδιψοι
τὴν ψυχὴ ὅλη, τὸν νοῦ ὅλον βυθᾶμε,
θὰ γεμίσω ἀπ' τ' ἀθάνατο Πνεῦμα σου
στὴν ἀπάρθενη ἀγκάλη σου ὡς θᾶμαι!

ΚΛΕΩΝ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

OH, M'EN ALLER...

*Oh, m'en aller par un de ces soirs étouffants,
Mener ce pauvre corps si las, comme un defunt
Doucement, d'un pas très lent sur des graves psauves,
Hors de la ville, et, là, dans l'encens des aromes*

*Des champs, l'étendre à tout jamais, ce pauvre corps
Tant aimé, tant haï, l'étendre à tout jamais
Les bras écartés, face au ciel, les pieds dans l'herbe,
La rumeur des vagues aux oreilles, et, qu'alors*

*Descende la Paix sur lui... étoiles en gerbes...
Orgues lointains... senteur de violettes sauvages.
Souvenirs confus de ses sens... sons... visions...chants
Baisers... nouez vous en couronne, pur hommage*

*Autour de ton front, gis, Martyr, au repos sans fin...
Oh, gis, dans les blés et les pavots sous les grands ormes.
Que la rosée le couvre, et que le vent l'endorme,
Berce oh, berce, ô Terre do, do, ton enfant.*

Oh, m'en aller par un de ces soirs étouffants...

VITRAIL

M. A.

*Ton profil d'innocente auréolé par l'or
Si fin de tes cheveux, réverbéré à peine
D'un bleu - pâle auroral, leur des yeux en peine
Sur fond sombre de ma vie, pur en ressort.*

NASVS

ΤΟ ΥΠΕΡ ΧΙΟΝΑ

ORACION campesina,
Que temblaba en la azul
Santidad matutina.

Al tocar esparcía
Aromas del rosal
De la Virgen María.

DON RAMON DEL VALLE INCLAN Y MONTENEGRO

ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΟΥ, ἔλα πιὸ σιμά μου,
Παναγία μου, ἔλα πιὸ σιμά μου,
Ἄφες τοὺς πέπλους κι' ἔλα πιὸ σιμά μου·
Ὁ Ἀρχάγγελος σοῦ ἐβόησε τὸ πάλαι,
Χαῖρε, καὶ πάλι σοῦ ξανάειπε, χαῖρε·
Ἦσουν τὸ δειλινὸν στὴ Σακριστία,
Καὶ τὰ πλακάκια μαῦρα καὶ λευκά,
Ἀντανανλοῦσάν σου τὴν ἀτονία·
Καὶ σκιές πλανηῶντιαν τόσες γύρω γύρω,
Ποῦ, λίγο ἂν ἔπεφταν οἱ βλεφαρίδες,
Ἄτονες, νὰ, καὶ τ' ὄραμα ἀνεφάνη.—
Τόσων καὶ τόσων κατανύξεις εἶδες,
Παναγία μου, κύτταξε κι' ἐμένα·
Ἀρχάγγελος δὲν εἶμαι, σάρκα εἶμαι,
Τὰ μάτια μου ποτὲς δὲν εἶδαν φῶς,
Κι' ἂν εἶνε γύρω γύρω μαυρισμένα
Φωτοστεφανωμένα ἀπὸ σκιές,
Αὐτὰ εἶνε τὰ βελουῖδα κακῶν πόθων,
Καὶ οἱ μάταιες πιθυμίες τᾶχουνε βάρη·
Λυγμὸς, δὲν μοῦ ἀνοιξε ποτὲς τὰ στήθη,
Ἰκετήριος παρὰ γιὰ τὴν ἁμαρτία
Τὴν ἀκόλαστην, ἂν ἔκλαψα, ἔχω κλάψει·

Κι' ὅταν λάμπουν τὰ μάτια μου ὄλο χάρη,
Λάμπουν, ὄχι στόλισμα στὸν Ὁρθρο,
Ἄλλὰ μὴν πάει στὸν Κῆπο κι' ἀπαντήσουν
Τὴν Ἀγαπητὴ μου, καὶ πάλιν ἁμαρτήσουν.
Ἄλλὰ οἱ πόθοι μου σήμερα μαραμένοι.
Πρὸς ἑσέναν ἢ δέησή μου ἄς γένη,
Παναγία μου, ἔλα πιὸ σιμά μου,
Νὰ χαράξης τὸ ἀλαφρὸν τὸ χαμογέλιο,
Ὅχι τῆς εἰρωνείας, ἀλλὰ τοῦ Ἑλέους.
Γιατὶ, τὸ Θεό μου, οὔτε κἂν ν' ἀτενίσω,
Ἄλλὰ, Ἑσένα, τοῦλάχιστον Ἑσένα
Θέλω, ποῦ φέρνω δὰ καὶ τὸνομά σου·
Μπῆκε ὁ φλεβάρης, καὶ τὰ μεσημέρια,
Μὲ ὄλο τὸ κρῦον, ἢ γῆς μοσκομυρίζει,
Οἱ χλόες ἀνθοῦν, ἀνθοῦν καὶ πρασινίζουν,
Πρασινίζουν γιὰ τὸν καλὸ τὸ χρόνο·
Προχτὲς ἀκόμα ἦτον γιορτὴ ἢ Ὑπαπαντὴ σου
Κι' ἐπήρα τὴ λαμπάδα μὲ τοὺς δίκαιους
Κι' ἐγὼ, τὴ λευκὴ τὴν ἔχω κρύψει,
Ὅταν βρεθῶ σὲ θλίψη νὰν τὴν κάψω.
Σὲ θλίψη βρέσκομαι, ἀλλὰ ὄχι, δὲν τὴν καίω,
Προτιμῶ τὴ λαμπάδα τῆς ψυχῆς μου,
Καὶ φουντώνω τὸ σήμερον, καὶ λέω,
Paratum est cor meum, Παναγία μου,
Ἄγρὸς καλλιεργημένος ἢ ψυχὴ μου,
Οἱ νταντέλλες, τὰ κεντίδια γιὰ τὸ Ἀλτάρε,
Τὰ κατέχω κι' ἄς εἶνε μολυσμένα·
Λεῖπει ὁ ἐξαγνισμὸς· θέλεις νὰ γίνεις
Ἑσὺ, ἢ ἐξιλεωτικὴ θυσία,
Ὅστε ἢ ὁδὸς ν' αὐξήσῃ κατὰ μῆκος,
Καὶ νὰ διαβῶ, σὰν πιστὴ λιτανεία,
Μὲ, ἀντὶς γιὰ συνοδεῖες, τὰ κρίματά μου,
Τὰ κρυφομιλητὰ, καὶ τὶς ἐκλύσεις,
Καὶ τὶς ἀνίες, πρὸ πάντων τὶς ἐκλύσεις,
Καὶ τέλος, γιὰ Σαντίσσιμο, ἢ καρδιά μου
Καθαρμένη, καὶ ἀγνή, καὶ λευκὴ τόσο,

Σὰν περιστέρῃ ἱστορημένο σὲ βελούδον
 Ἄμφιου γιὰ Δεσπότη τὴν Πεντηκοστή ;
 Παναγία μου, τὸ Κορίτσι, ποῦ ἀγαπάω
 εἶνε καλόβολο, καλόβολο κι' ἀθῶο·
 Τί φταίω, ἂν μὲ ἀγαπάει καὶ τὸ ἀγαπάω ;
 Ποῦ βλέποντάς το, βλέπω σὰν λουλούδια,
 Ἄγριολούλουδα, κρῖνα κι' ἄσπρα ρόδα,
 Κι' οἱ δυὸ μαζί τόσο γλυκὰ ἀπερνοῦμε ;
 Τὸ χεράκι τῆς μόνο σὰν ἀγγίζω,
 Δὲν εἶνε σὰν θυμίαμα μπροστά σου ;
 Κι' ἂν μοῦρχειται τότες ἡ ἀποθυμία
 Ἢ κακὴ, νὰν τὴ φιλήσω, νὰν τὴ φιλήσω,
 Παραπολὺ μέσα στὸ γλυκὸ στόμα
 —Εἶνε κακὸ, τὸ σκέφτομαι,—μὰ πάλι,
 Οὔτε πάντα, ἔχω τέτοια ἀποθυμία·
 Κι' ἂν ἔχω κάποτε, ζητάω νὰ φύγει,
 Κι' ὡς τὰ τώρα γλύτωσα ἀπ' ἁμαρτία.
 Τὸ ξέρω, πῶς κι' αὐτὸ κάποτε θάρθει,
 Κι' ὕστερις οἱ μετάνοιες, οἱ συγγνώμες,
 Ἄλλὰ ὅσο δύναμαι, καὶ τὸ ἐξαγνίζω,
 Νὰν τὰφήσω ὀλότελα, δὲν μοῦ βολεῖ.
 Γι' αὐτὸ λοιπόν, τὸ σήμερον σὲ σένα,
 Παναγία μου, ἔπεσα, ἐμπροστά σου,
 Φώτισε τὸ Ἐξομολογητὴ μου,
 Νὰ μὴ μοῦ πῆ καναν βαρειὸν Κανόνα,
 Καὶ δὲν μπορέσω ταχειὰ νὰ κοινωνήσω.
 Πάντα σιμά μου νᾶσαι. Θ' ἀπαυδήσω,
 Λίγως Ἐσένα, καὶ νὰ μετανοῶ.
 Ave Maria, gratia plena,
 ave, Maria, πάντα Σ' ἀγαπῶ.
 DEO GRATIAS MIHI SALVS.

ΠΑΠΑΤΖΩΝΗΣ NOBILISSIMUS

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ—ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΘΥΡΣΙΣ Ἡ ὨΔΗ

ΘΥΡΣΙΣ

Σάμπως γλυκὸ τὸ θρόϊσμα, γιδοβοσκέ, κι' ὁ πεῦκος
 Στὴ νερομάννα ἐκεῖ σιμὰ ποῦ γλυκομουρμουρίζει,
 Μὰ ὅμως καὶ σὺ γλυκὰ σουρᾶς· στερνὰ σένα ἀπ' τὸν Πᾶνα
 Βραβεῖο σοῦ πρέπει δεύτερο. Κι' ἂν διαλέξει σὺτὸς τραγο
 Δικέρατο, μιὰ γίδα ἐσὺ πέρνεις· μ' ἂν γίδα ἀτὸς του
 Βραβεῖό του πάρει, τότενες βετούλα ἐσένα πέφτει·
 Κι' ἔχει ἡ βετούλα κρέας καλὸ, ὡς ὅπου τὴν ἀρμέξεις.

ΓΙΔΟΒΟΣΚΟΣ

Γλυκώτερο κρατᾶς σκοπό, τσοπάνο, ἀφ' τὸ νεράκι
 Ποῦ ἀπὸ τὸν βράχο τ' ἀψήλου γάργαρο ροβολάει.
 Κι' ἂν ἡ Μοῦσες κερδίσουνε δῶρο τὴν προβατίνα
 Ἐσὺ μαννάρι γιὰ βραβεῖο πέρνεις· μ' ἂν τοὺς ἀρέσει
 Νὰ πάρουν τὸ μαννάρι αὐτές, σοῦ μνέσκει ἡ προβατίνα.

ΘΥΡΣΙΣ

Θές, μὰ τίς νύμφες, θές ἐδῶ, γιδοβοσκέ, νὰ κάτσεις
 Στοῦ λόφου τὴν κατηφοριά, μὲ τίς πολλὲς μετροῦλες
 Νὰ παίξεις τὴ φλογέρα σου ; Λάμνω σου ἐγὼ τὰ γίδια.

ΓΙΔΟΒΟΣΚΟΣ

Δὲν πρέπει μας, βοσκέ, μαθές, δὲν πρέπει νὰ σουρᾶμε
 Τώρα μεσημεριάτικα. Φοβούμαστε τὸν Πᾶνα·
 Κατάκοπος ὄχ τὸ κυνηγιτὸ θὰ ξαποσταίνει
 Τώρα δά· κι' εἶνέ τος πικρός, κι' εἶνε φαρμακομύτης.
 Μὰ, Θύρσι, μιὰ καὶ κάτεχες τοῦ Λάφνι ἐσὺ τὰ πάθη
 Κι' ἐπρόκοψες ὅσο βολεῖ στῆς στάνης τὸ τραγοῦδι,
 Κόπιασε κάτου ἀπ' τὴ φτελιὰ νὰ κάτσουμε κι' ἀγνάντια
 Τοῦ Πρίαπου καὶ τῶν βρυσῶν τίς νύμφες, ἐκεῖ ποῦνε

Κάτου ἀφ' τὸ δρὺν ἐκείνη ἐκεῖ ἡ τσοπάνικη πεζοῦλα.
Κι' ἂν ἴσως καὶ τραγοῦδι πεῖς, σὰν ὅταν ξεπερνοῦσες
Τὸ Χρόμι, στὸ τραγοῦδι, ἀπ' τὴ Λιβύα, ἐγὼ σοῦ δίνω
Διπλογεννοῦσα γίδα τρεῖς φορὲς νὰ τὴν ἀρμέξης,
Ποῦ πάντα τὴν ἀρμέγουνε μέσα σὲ δυὸ καρδιάρες·
Καὶ βαθὺ ξυλοπότηρο κεροπεριχυτό,
Διπλόχερο ὀλοκαίνουργο, τοῦ τόρνου μυρωδάτο.
Τριγύρου ἀπάνω τῶν χειλιῶν κισσὸς περιπλοκάδι,
Κισσὸς μ' ἐλίχρσο σμιχτός· τριγυριστὴ ψαλλίδα
Στὸν κροτωτὸ πλέκεται ἀνθὸ καὶ τότε καμαρώνει.
Μέσαθε ἀγγελοκάμωτη πανεύμνοστη γυναικα
Μὲ πέπλο ὁμορφοστόλιστη καὶ ἀνάδεμα—παρέκει
Ζερβά-δεξιὰ της ἄντρες δυὸ μὲ τὰ μακριὰ μαλλιά τους
Γιὰ χάρη της λογομαχοῦν· μὰ διόλου δὲν τὴν νοιάζει
Καὶ τώρα χαμογελαστὴ κείνον κυττάει τὸν ἄντρα
Κι' εὐθὺς στὸν ἄλλο ἢ πονηρὴ τὸν λογισμό της στρέφει,
Τοῦ ἔρωτα ποῦ βαρύνκαρδοι τοῦ κάκου μαραγκιάζουν
Καὶ κόβονται τὰ μάτια τους. Μὲ τὴ σειρὰ παρέκει
Γέρος ψαρᾶς ζουγραφιστὸς καὶ ριζολίθι· δράμει
Στὸ ριζολίθι καὶ τραβάει γιὰ ψάρεμα τὸ δίχτι,
"Ὅμοια καθὼς συνδύναμον πασχίζει παλληκάρι.
"Ἔτσι στρωτὸς μὲ τὰ ὄλα του στὸ ψάρεμμα σφαντάζει·
Τοῦ σβέρκου του πετάγονται τὰ νεῦρα τεντωμένα,
Κι' ἂν ἀσπρομάλλης ὅμως νέου ἰσάξια ἢ δύναμή του.
Κολλητὰ, πλάϊ τοῦ γέροντα τοῦ θαλασσοδαρμένου
Πλούσιον ἀμπέλι μὲ ὄριμα σταφύλια φορτωμένο
Κι' ἓνα παιδόπουλο ἄγουρο βιγλίζει το ἀπ' τὸ φράχτη
Ποῦ κάθεται· ἀλεποῦδες δυὸ ζερβά-δεξιὰ του στέκουν,
"Ἡ μιὰ τοῦ τρύγου ἀφανισμὸς μέσ' στὴν βραγιὰν ἐχώθη
"Ἡ ἄλλη ἐρρίχτη, ἢ δολερὴ, τοῦ ταγαριοῦ, ὡς νὰ λέει
Πῶς δὲ θέλει γλυτώσει της κ' ἠσυχασμὸ θέλει εὔρει
Τὸν νιὸ ὡς ἀφήκει νηστευτὴ καὶ μ' ἀδειανὰ τὰ χέρια.
"Ὡς τόσο αὐτὸς μ' ἀσφόδελους πλοκά ἀκριδοπαγίδα
Δετοὺς μὲ βοῦρλα· γιὰ σακκὶ κι' ἀμπέλι τί τὸν νοιάζει,
Ποῦ συνεπάρθη ἀπ' τὴ δουλειὰ κι' εὐφραίνεται ἢ καρδιάτου!
Κι' ὀλόγυρα τοῦ ποτηριοῦ ἀπερουνιὰ γλοάζει,

Θαῦμα! καὶ τοῦ νοῦ ξιππασμὸς στὴν τόση φρεναπάτη!
Σὲ Καλυδώνιον ἔδωκα μιὰ γίδα περατάρη
Κι' ἀκόμα, γι' ἀντισήκωμα, τρανὸ κεφαλοτύρι
Κι' οὔτε ποῦ τ' ἄγγιξε, μαθὲς, τὸ χεῖλι μου κι' ἀπάρθενο
Μνέσκει· καὶ γὼ μετὰ χαρᾶς κι' ἀπὸ καρδιάς στὸ δίνω
Τὸν γλυκοπόθητο σκοπό, καλέ, ἂν θὰ τραγουδήσεις,
Καὶ βέβαια θὰ στὸ θυμηθῶ· Γεῖά σου, καλέ μου, πές το·
Στὸν "Αδη δὲ θὰν τὸ χαρεῖς τὸν ἀπολησμονιάρη.

ΘΥΡΣΙΣ—ΩΔΗ

Μοῦσες, καλές μου, ἀρχίσετε βουκολικὸ τραγοῦδι.
"Ὁ Θύρσις νὰ! ἀπ' τὴν Αἴτνα ἐγὼ κι' αὐτὴ ἢ φωνὴ τοῦ Θύρσι.
Σὰν ποῦ, Νυφοῦλες, νᾶσαστε ὁ Δάφνις ποῦ σωμαῖτον;
Στὰ ὄρια τὰ τέμνη τάχα τοῦ Πηναιοῦ, τάχα στοῦ Πίντου;
Μιὰ καὶ δὲν ἐκατέχατε τὸν "Αναπο τοῦ μάρκου,
Μηδὲ τὰψήλου τὴν Αἴτνα, μηδὲ τὸ ρέμμα τοῦ "Αχι.
Μοῦσες, καλές μου, ἀρχίσετε βουκολικὸ τραγοῦδι.
Αὐτόνε δὰ τὸν ριάστηκαν καὶ λύκοι καὶ τσακάλια,
Καὶ τὸ λιοντάρι τοῦ δριμοῦ κλαύτηκε τὴ θανή του.
Μοῦσες, καλές μου, ἀρχίσετε βουκολικὸ τραγοῦδι.
Βώδια πολλὰ στὰ πόδια του σιμά, ἄλλοι τόσοι ταῦροι,
Πλήθος γελιάδια ἐθρήνησαν, πλήθος δαμαλοποῦλες.
Μοῦσες, καλές μου, ἀρχίσετε βουκολικὸ τραγοῦδι.
Κι' ὁ Ἐρμῆς ἦλθεν ἀπ' τὸ βουνὸ πρῶτος καὶ τοῦπε «Δάφνι,
Ποιὰν ἀγαπᾶς, παιδάκι μου, γιὰ ποιάνε μαραγκιάζεις;»
Μοῦσες, καλές μου, ἀρχίσετε βουκολικὸ τραγοῦδι.
Κι' οἱ βοῖδολάτες ἦρθαν κι' ἦλθαν τσοπαναρέοι,
"Αναρωτῶντας ὅλοι τους σὰν τί κακὸ ἔχει πάθει.
Κι' ὁ Πρίαπος ἦλθε κι' εἶπε του: «Δάφνι μου, καφερέ μου,
Τί λυώνεις μου σὰν τὸ κερί; καὶ νὰ ἢ κοπέλλα σ' οὔλες
Γύρου τίς βρούσες, στὰ δασὰ συγχοπεριδιαβαίνει—
Μοῦσες, καλές μου, ἀρχίσετε βουκολικὸ τραγοῦδι—
»Γυρεύοντάς σου. "Ὁχοῦ! Τί ἀψῆς κι' ἐρωτοκεντρωμένος
Μ' ἀπόμεινες. "Αμ' ἐσὺ δὰ λεγώσουν βοῖδολάτης,
Καὶ τώρα μοιάζεις κατσικά. Τί ὁ κατσικὰς ὡς γλέπει
Τίς γίδες πῶς βατεύονται, τὰ μάτια του λαγγεύουν

Ποῦ δὲν ἦταν γραμμένο του νὰ γεννηθεῖ ἕνας τράγος.
 Μοῦσες, καλές μου, ἀρχίσετε βουκολικὸ τραγούδι.
 Ἔτσι καὶ σὺ καθὼς κυττᾶς πῶς γελοῦν ἢ παρθένες,
 Τὰ μάτια σου λαγγεῦννε ποῦ μ' αὐτὲς δὲ χορεύεις.»
 Σ' αὐτοὺς δὲν ἔβγαλε μιλιὰ Δάφνης ὁ βοῖδολάτης,
 Καὶ τὴν πιερὴ του ἔτσι ἔρωτιὰ περνοῦσε καὶ τὴ μοῖρα.
 Μοῦσες, καλές μου, ἀρχίσετε βουκολικὸ τραγούδι.
 Νά σου καὶ ἡ Κύπριδα ἢ γλυκεῖα, μὲ τὸ γέλοιο τῆς ἤλθε,
 Κρυφογελάστρα στὴν ἰδὴ, μὰ βαρυνκαρδιαμένη,
 Κι' εἶπε του : «Καχησάρη μου ποῦλεγες πῶς λυγίζεις
 Τὸν ἔρωτα, μὴ τώρα ἀπὸ τὸν ἴδιο δὲν τσακίστεις ;»
 Μοῦσες, καλές μου, ἀρχίσετε βουκολικὸ τραγούδι.
 Μὰ σ' αὐτὴν ἀποκρίθηκε κάποτε κι' εἶπε ὁ Δάφνης :
 «Κύπρι βαρεῖά, Κύπρι κακιὰ κι' ἀνθρωπομισημένη,
 τάχα θαρεῖς ἔμπέροδεμα κι' ἥλιο δὲ ματαγλέπω ;
 Ἔ ! καὶ στὸν Ἄδη θὰ γενῶ στὸν ἔρωταν ἀγκάθι.»—
 Μοῦσες, καλές μου, ἀρχίσετε βουκολικὸ τραγούδι.—
 »Δὲ λένε ὁ βοῖδολάτης τὴν Κύπρι... Σύρε στὴν Ἰδη,
 Σύρε στὸν Ἀγχίση. Ἐκεῖ βαλανιδιές, γρασίδι
 Δῶ πέρα καὶ βουϊστικὸ καλὸ μελισσολόι.»
 Μοῦσες, καλές μου, ἀρχίσετε βουκολικὸ τραγούδι.
 Ὅμορφονιὸς δὰ κι' ὁ Ἄδωνις πὸν εἶνε καὶ προβατάρης,
 Καὶ τοὺς λαγούς λαβώνει τους καὶ κυνηγᾷ τ' ἀγρῖμα.—
 Μοῦσες, καλές μου, ἀρχίσετε βουκολικὸ τραγούδι.—
 »Κύττα, κάλιο, πῶς θὰ σταθεῖς τοῦ Διομήδη ἀντίφρυ,
 Καὶ πὲς: Τὸν Δάφνι τὸν νικᾶω, κι' ἂν σοῦ βασιτάει μετρήσου.
 Μοῦσες, ξαναρχινήσετε, βουκολικὸ τραγούδι.—
 »Λύκοι, τσακάλια, ἔχετε γειά, καὶ τοῦ βουνοῦ ἢ ἀρκοῦδες,
 Ὁ βοῖδολάτης σας ἐγὼ Δάφνης ποτὲ πιά τώρα
 Δὲ θὰ σᾶς παραστέκουμαι στίς λαγκαδιές καὶ στ' ἄλση.
 Καὶ σὺ, Ἀρέθουσα, ἔχε γειὰ καὶ τὰ ποτάμια τᾶλλα
 Ποῦ στὴ Θυμβρίδα χύνετε τὸ γάργαρο νερό σας.—
 Μοῦσες, ξαναρχινήσετε, βουκολικὸ τραγούδι.—
 »Δάφνης ἐγὼ ἐκεῖος ποῦβροσκε ἐδῶ πέρα τὰ βώδια,
 Δάφνης ποῦ πότιζε ἐδεπὰ ταύρους, δαμαλοπούλες.—
 Μοῦσες, ξαναρχινήσετε, βουκολικὸ τραγούδι.—

»Πᾶνα μου, ὦ Πᾶνα, ἢ σὰ μακριὰ βουνὰ εἶσαι τοῦ Λυκαίου,
 Εἶτε στὸν μέγα Μαίναλο πλανιέσαι, στὸ νησί μου,
 Στὴ Σικελία, φτάσε καὶ τὴν ἄκρια τῆς Ἑλίκης
 Ἄσε καὶ τὸ θεάρεστο μνήμα τοῦ Λυκαονίδη.—
 Πάψετε, Μοῦσες, τὸ λυκὸ βουκολικὸ τραγούδι.—
 »Φτάσε μου, ἀφέντη, κι' ἔπαρε τὴ σύριγγά μου ἐδαύτη
 Τὴ στριφοχεῖλα, τὴ γερὴ, τὴ γλυκοκελαῖδοῦσα·
 Στὸν κάτω κόσμῳ τώρα πιά μ' ἀποτραβᾷ ἢ Ἀγάπη.—
 Πάψετε, Μοῦσες, τὸ γλυκὸ βουκολικὸ τραγούδι.—
 »Τώρα ἄς ἀνθίσουν μενεξὲ κι' οἱ βᾶτοι καὶ τ' ἀγκάθια.
 Κι' ὁ νάρκισσος πανέμνοστος σὰ κέδρα πιά ἄς ἀνθίσει,
 Κι' ὅλα ἄλλα ἀντ' ἄλλον ἄσγενοῦν, κι' ἀγκάδια ἄς βγάλει ὁ πεῦκος
 Μιὰ καὶ πεθαίνει ὁ Δάφνης πιά, καὶ τὰ σκυλιὰ ἄς τὰ λάμνει
 Τὸ λάφι, κι' ὡς κι' οἱ γκιώνιδες ἄς ξεπερνοῦν τ' ἀηδόνια.»
 Πάψετε, Μοῦσες, τὸ γλυκὸ βουκολικὸ τραγούδι.
 Τόσα εἶπε αὐτὸς κι' ἠσύχασε· κι' εὐθύς ἢ Ἀφροδίτη
 Ν' ἀνασηκώσει τὸν ποθεῖ, μ' ἄδικα πιά πασχίζει·
 Τοῦκοψε ἢ μοῖρα τὴν κλωστή καὶ διάβηκε στὸν Ἄδη.
 Τὸν πῆρεν ἢ νεροσιρμὴ Δάφνιν τὸ παλληκᾶρι
 Μοῦσες ποῦ τὸν ἐστέργασι, Νύμφες ποῦ δὲ τὸν διώγναν.
 Πάψετε, Μοῦσες, τὸ γλυκὸ βουκολικὸ τραγούδι.
 Καὶ σὺ δώσμου τὴ γίδα σου καὶ φέρε τὸ ποτήρι
 Ν' ἀρμέξω τὴν κι' εὐθύς σπονδὴ νὰ κάνουμε στίς Μοῦσες,
 Γειὰ καὶ χαρὰ σας, Μοῦσες μου, χίλιες φορὲς κι' ἀκόμα,
 Κι' ἄλλη φορὰ γιὰ χάρη σας γλυκώτερα θὰ ψάλω.

ΓΙΑΘΒΟΣΚΟΣ

Γιομάτο μέλι τῶμορφο στόμα σου νᾶνε, ὦ Θύρησι,
 Κερύθρα ὄλο, μακάρι καὶ σῦκα νὰ τρῶς τοῦ Αἰγύλου
 Γλυκὰ, τί κι' ἀπ' τὸν τζιτζικα πιδὸ λυγερὰ ἐσὺ ψάλλεις.
 Νὰ τὸ ποτήρι· θάμασαι τὸ πῶς μοσκομουρίζει·
 Σφαντάζει σὰ νὰ πλύναν το στίς βρουσοῦλες ἢ ὄρες.
 Ἔλα Κισσαίθα μου, καὶ σὺ ἄρμεγε, καὶ σεῖς ἢ ἄλλες
 Γιὰ μὴ χοροπηδάτε μὴ σᾶς καβαλήσει ὁ τράγος.

ΛΟΓΟΣ

ΚΑΘΕ ΔΥΟ ΜΗΝΕΣ -- ΣΕΛΙΔΕΣ 24 - 32

ΠΟΙΗΜΑ - ΔΙΗΓΗΜΑ - ΜΕΛΕΤΗ

Ἡ συνδρομὴ 5 δραχ.—φρ. τὸ χρόνο προπληρώνεται. Τιμὴ φύλλου δραχμῆ. Ὅσοι κρατήσουν τὸ πρῶτο φύλλο λογαριάζονται συνδρομητές. Τὸ φύλλο δὲ στέλνεται δωρεάν σὲ κανένα. Συνδρομές, γράμματα καὶ ὅ,τι σχετικὸ μὲ τὸν «Λόγο» στέλνονται πρὸς τὸν κ. Γ. Νάζο, Νίκης 66—Ἀθήνα. Ἀγγέλλουμε ὅσες ἐκδόσεις λαβαίνουμε.

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΟΥ ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ

Τὸν παρένθετον ἐπωδὸ (versus intercalaris) διατήρησα στὶς στροφές τῆς ὠδῆς, ἂν καὶ κόβει κάποτε τὸ νόημα (ἄλλοι τὸν ἐβγαλαν) γιὰ τὴ μουσικότητα—ὅπως καὶ στὸ κείμενο. Τὸ πρᾶγμα μάλιστα εἶνε συνηθισμένο στὰ δημοτικὰ τραγούδια—παλιὰ καὶ νέα—ποῦ κάποιο τέτοιο φαίνεται πῶς ἀπηχεῖ καὶ ἡ ὠδὴ ὀλόκληρη. Οἱ στ. 111 - 116 εἶνε πικρόχολοι ὑπαινιγμοὶ τοῦ Δάφνι γιὰ τὶς ἐρωτικὰς περιπέτειες τῆς Ἀφροδίτης. Τὸ νόημα εἶνε αὐτὸ: «Δὲ λένε ὅτι ὁ βουκόλος τὴν Κύπρι... (ἀκολουθεῖ ἐλευθερότροπη χειρονομία τοῦ Δάφνι ποῦ συμπληρώνει τὸ νόημα) σύρε στὴν Ἴδη ἐκεῖ εἶνε σίγουρο κρυφὸ καταφύγιο στὶς βαλανιδιές, ἐδῶ εἶνε ἀνοιχτὸ τὸ μέρος κι' ἔχει μελίτσια—ἄλλη ἐνόχληση αὐτὴ στὶς ἐρωτικὰς τους συντυχίαις. Στ. 118. Ἄν σοῦ φαίνεται σπουδαία νίκη αὐτὴ ποῦ ἐξέρδισες ἐὼν θεὰ ἀπέναντι σὲ μένα ποῦ εἶμαι θνητὸς καὶ λίγος, πάρε θάρρος, ἂν σοῦ βοστάει, νάντιπαραβγεῖς καὶ τοῦ Διομήδη. Τὸ τελευταῖο αὐτὸ ἀναφέρεται στὸ ἐπεισόδιο τῆς Ἰλιάδας (E, 330) ποῦ πασχίζοντας ἡ θεὰ νὰ προφυλάξει στὴ μάχη τὸν Αἰνεΐα, γιὸ τῆς ἀπὸ τὸν Ἀγχιση, πληγώθηγε ἀπὸ τὸν φρενιασμένον Διομήδη στὸ χέρι.

Γ. Μ.